

Stanovisko Ministerstva vnitra a Ministerstva financí k rozdávaní ochranných roušek občanům obce (z hlediska zákona o obcích a předpisů v oblasti účetnictví)

1) Rozhodnutí o rozdávaní roušek

Pokud obec nakoupí ochranné roušky v rámci samostatné působnosti a má v úmyslu tyto dále rozdávat po jednotlivých kusech občanům (obyvatelům), nabízí se následující postup:

Podle názoru Ministerstva vnitra není rozdávaní roušek poskytováním daru (spojeným s uzavřením darovacích smluv). Jejich rozdávaní bude mít povahu tzv. společenské služby ve smyslu § 2055 odst. 1 občanského zákoníku, při níž nedochází k uzavírání darovací smlouvy.

Z hlediska zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, bude třeba chápat rozhodnutí o poskytování roušek občanům (obyvatelům) jako rozhodnutí v tzv. nevyhrazené pravomoci rady podle § 102 odst. 3 zákona o obcích. Bude přitom možné, aby rada svým usnesením v obecné rovině stanovila podmínky poskytování roušek (např. počet připadající na jednoho občana či obyvatele, evidenci poskytnutých roušek) a na základě takto obecně formulovaného usnesení již budou roušky vydávány jednotlivým zájemcům pracovníky obecního úřadu.

V obcích, v nichž není rada obce volena, vykonává její pravomoc podle § 102 odst. 3 zákona o obcích starosta (§ 99 odst. 2). I ten tedy bude moci stanovit obecná pravidla pro výdej roušek s tím, že jejich faktické vydávání zajistí pracovníci obecního úřadu. Identicky by se pak postupovalo i v případě obce, v níž je rada obce volena, avšak tuto pravomoc (stanovit pravidla rozdávaní roušek) převedla na starostu.

* * *

2) Účtování

(Podle stanoviska Ministerstva financí, odboru 12 – Financování územních rozpočtů)

2a) K formě poskytnutí pomoci

Dle našeho názoru je „rozdávaní“ roušek (tj. v podstatě jednorázových věcí) společenskou úsluhou. Jedná se o výdaj obce podle § 9 odst. 1 písm. i) zákona č. 250/2000 Sb.; nejedná se o dar ani o dotaci. V případě, že by tento výdaj vyžadoval provedení rozpočtového opatření (zde záleží na struktuře rozpočtu obce a jeho podrobnosti), příslušný orgán by zároveň schválil toto rozpočtové opatření. Pokud již byly věci občanům rozdány, lze využít § 16 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., tj. provést rozpočtové opatření po provedení rozpočtem nezajištěného výdaje.

2b) K účtování

Na webových stránkách je v sekci veřejné rozpočty obsažena **Metodická pomůcka k účtování některých zásob**, kterou zpracoval odbor 75 TÝKÁ SE OSOBNÍCH OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY ODBOR 75 – VÝKAZNICTVÍ STÁTU
Metodická pomůcka k účtování některých zásob

Na základě usnesení vlády č. 187 ze dne 9. března 2020 k informaci Ministerstva zdravotnictví o opatřeních Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva vnitra v souvislosti s nepříznivým vývojem epidemiologické situace ve výskytu onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem s označením SARS-CoV-2 byl zpracován následující text metodické pomůcky pro účetní zachycení z něj vyplývajících transakcí pro některé vybrané účetní jednotky (VÚJ).

Záměrem je pokrýt veškeré přípustné kombinace pořízení a pozbytí zásob – osobních ochranných prostředků (dále jen „OOP“), přičemž zdůrazňujeme, že uvedené způsoby účtování respektují účel dotčených transakcí, tj. vykazování buďto v položce „B.I.2. Materiál na skladě“, nebo v položce „B.I.10. Ostatní zásoby“ aktiv rozvahy.

Při účtování o zásobách - OOP účtuje účetní jednotka prostřednictvím syntetického účtu 527 – Zákonné sociální náklady, kdy se v souladu s ustanovením § 33 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb. v položce „A.I.16. Zákonné sociální náklady“ výkazu zisku a ztráty vykazují náklady podle ustanovení § 24 odst. 2 písm. j) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů spojené například s pracovními a sociálními podmínkami a péčí o zdraví (bezpečnost a ochrana zdraví při práci a hygienické vybavení pracovišť), pakliže se jedná o OOP

pro zaměstnance účetní jednotky.

Účtování o zásobách způsobem A

I. Úplatné pořízení OOP pro zaměstnance samotné VÚJ

1. úplatné pořízení: 111//321 (bod 5.1.1. ČÚS č. 707 - Zásoby)
2. převzetí na sklad: 112//111 (bod 5.1.3. ČÚS č. 707 - Zásoby)
3. spotřeba: 527//112 (§ 33 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)

II. Úplatné pořízení OOP za účelem bezúplatného pozbytí

A. ve prospěch jiné VÚJ

1. úplatné pořízení: 111//321 (bod 5.1.1. ČÚS č. 707 - Zásoby)
2. převzetí na sklad: 112//111 (bod 5.1.3. ČÚS č. 707 - Zásoby)
3. bezúplatné pozbytí: 549//112 (bod 5.1.12. ČÚS č. 707 - Zásoby)

B. ve prospěch subjektu, který není VÚJ

1. úplatné pořízení: 139//321 (§ 20 odst. 3 písm. h) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)
2. bezúplatné pozbytí: 543//139 (bod 5.1.13. ČÚS č. 707 - Zásoby)

III. Bezúplatně nabývající VÚJ – OOP pro své zaměstnance

1. bezúplatné nabytí: 112//649 (bod 5.1.2. ČÚS č. 707)
2. spotřeba: 527//112 (§ 33 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)

IV. Bezúplatně nabývající VÚJ – OOP za účelem bezúplatného pozbytí

A. ve prospěch jiné VÚJ

1. bezúplatné nabytí: 112//649 (bod 5.1.2. ČÚS č. 707 - Zásoby)
a dále viz bod II.A.3.

B. ve prospěch subjektu, který není VÚJ

1. bezúplatné nabytí: 112//649 (bod 5.1.2. ČÚS č. 707 - Zásoby)
2. překlasifikování: 139//112 (§ 20 odst. 3 písm. h) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)

a dále viz bod II.B.2. MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY ODBOR 75 – VÝKAZNICTVÍ STÁTU

Účtování o zásobách způsobem B

I. Úplatné pořízení OOP pro zaměstnance samotné VÚJ

1. úplatné pořízení: 527//321 (§ 33 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)
2. zjištěný stav na skladě: 112//527 (v návaznosti na bod 3.3. ČÚS č. 707 - Zásoby)

II. Úplatné pořízení OOP za účelem bezúplatného pozbytí

A. ve prospěch jiné VÚJ

1. úplatné pořízení: 501//321 (bod 5.2.1. ČÚS č. 707 - Zásoby)
2. bezúplatné pozbytí: 549//501 (bod 5.2.9. ČÚS č. 707 - Zásoby)

B. ve prospěch subjektu, který není VÚJ

1. úplatné pořízení: 501//321 (bod 5.2.1. ČÚS č. 707 - Zásoby)
2. bezúplatné pozbytí: 543//501 (bod 5.2.10. ČÚS č. 707 - Zásoby)

II

I. Bezúplatně nabývající VÚJ – OOP pro své zaměstnance

1. bezúplatné nabytí: 527//649 (§ 33 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)
2. zjištěný stav na skladě: 112//527 (v návaznosti na bod 3.3. ČÚS č. 707 - Zásoby)

IV. Bezúplatně nabývající VÚJ – OOP za účelem bezúplatného pozbytí

A. ve prospěch jiné VÚJ

1. bezúplatné nabytí: 549//649 (§ 33 odst. 6 písm. f) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)
2. případný zjištěný stav na skladě: 112//549 (v návaznosti na bod 3.3. ČÚS č. 707 - Zásoby)

B. ve prospěch subjektu, který není VÚJ

1. bezúplatné nabytí: 543//649 (§ 33 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 410/2009 Sb.)
2. případný zjištěný stav na skladě: 139//543 (v návaznosti na bod 3.3. ČÚS č. 707 - Zásoby)

Pokud VÚJ v okamžiku pořízení OOP z objektivních důvodů neidentifikuje přesně záměr pro další nakládání s nabytými OOP, zvolí některou z výše uvedených variant nebo jejich kombinaci. Při rozhodování o účetních zápisech vyplývajících z rozdílu mezi prvotně zvoleným účetním zachycením a skutečností postupuje VÚJ v souladu s bodem 6.2. ČÚS č. 701 – Účty a zásady účtování na účtech, tedy zváží především efektivnost takových účetních zápisů.

Zpracovalo Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly (část 1) a Ministerstvo financí, odbor financování územních rozpočtů (část 2)

Praha, 30.3.2020